

รายงาน

ของ

คณะกรรมการการสามัญ

พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่าง

ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พร้อมด้วย

ร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการสามัญพิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๓) ๐๐๑๙/ (ร ๒๗) วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการการสามัญพิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งนายสมชาย แสวงการ เป็นผู้เสนอ แล้วมีมติตั้งกรรมการการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ผ่านการออกเสียงประชามติ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙) โดยมีกำหนดเวลาพิจารณาศึกษา ๖๐ วัน และต่อมาที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติขยายกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการสามัญพิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม เป็นผู้เสนอ แล้วมีมติขยายกรอบอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการการสามัญมีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการการสามัญได้พิจารณายกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙ เสร็จเรียบร้อยแล้วและเสนอที่ประชุมสภาพิจารณาไปแล้ว ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ และต่อมาประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้อนุญาตให้ขยายระยะเวลาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการสามัญออกไปอีก จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๓๐ วัน และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติให้ขยายระยะเวลาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการสามัญออกไปอีก จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๖๐ วัน ซึ่งกรรมการการสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายกล้าณรงค์ จันทิก	๒. นางกาญจนารัตน์ สิวโรจน์
๓. นายโกศล เพ็ชรสุวรรณ	๔. พลตรี จารึก อารีราชการัณย์
๕. พลอากาศเอก ชาลี จันทร์เรือง	๖. นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ
๗. นายธำรง ทศนาญชลี	๘. พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ
๙. พลอากาศเอก บุญยฤทธิ์ เกิดสุข	๑๐. พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล
๑๑. นายวัลลภ ตั้งคมนาษฎ์	๑๒. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง
๑๓. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	๑๔. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
๑๕. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	๑๖. นายสมชาย แสวงการ
๑๗. นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	๑๘. นายอำพน กิตติอำพน

อนึ่ง พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ ถึงแก่อนิจกรรม จึงพ้นจากตำแหน่งกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๔ (๒)

บัดนี้ คณะกรรมการสามัญได้พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ผ่านการออกเสียงประชามติ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙) เสร็จสิ้นแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

(นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย)

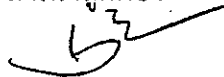
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง

ในฐานะประธานคณะกรรมการสามัญ

พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายตันพงค์ ตั้งเต็มทอง)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการสามัญ

พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๔๐ - ๑

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๘๓

รัฐสภา พิมพ์

ชัชชัย/สิทธิวรชัย/ตันพงค์ ทาน ๑

คณะทำงานด้านกฎหมาย.กมธ. ๓ ทาน ๒

รายงาน
ของคณะกรรมการสามัญพิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับ
การประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการสามัญพิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งนายสมชาย แสวงการ เป็นผู้เสนอ แล้วมีมติตั้งกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ผ่านการออกเสียงประชามติ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙) โดยมีกำหนดเวลาพิจารณาศึกษา ๖๐ วัน และต่อมาที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติขยายกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญพิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม เป็นผู้เสนอ แล้วมีมติขยายกรอบอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการสามัญมีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการสามัญได้พิจารณายกร่างข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙ เสร็จเรียบร้อยแล้วและเสนอที่ประชุมสภาพิจารณาไปแล้ว ในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ และต่อมาประธานสมานิติบัญญัติแห่งชาติได้อนุญาตให้ขยายระยะเวลาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญออกไปอีก จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๓๐ วัน และในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๐ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติให้ขยายระยะเวลาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญออกไปอีก จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๖๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสามัญได้พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ผ่านการออกเสียงประชามติ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙) เสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการธิการสามัญได้มีมติเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	เป็นประธานคณะกรรมการธิการสามัญ
๑.๒ นายกล้านรงค์ จันทิก	เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการสามัญ คนที่สอง
๑.๔ นายโกศล เพ็ชรสุวรรณ	เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการสามัญ คนที่สาม
๑.๕ พลอากาศเอก ชาลี จันทร์เรือง	เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการสามัญ คนที่สี่
๑.๖ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	เป็นเลขานุการคณะกรรมการธิการสามัญ
๑.๗ พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการสามัญ
๑.๘ พลตรี จารึก อารีราชการัณย์	เป็นกรรมการธิการสามัญและที่ปรึกษา

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการธิการสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการสามัญ คือ

- ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการธิการสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายตันพงศ์ ตั้งเต็มทอง ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงาน สำนักกรรมการ ๓ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๔. ที่ประชุมคณะกรรมการธิการสามัญได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๑ คณะ คือ คณะอนุกรรมการศึกษาปรับปรุงข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบด้วย

๔.๑ ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๔.๒ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๔.๓ นายวัลลภ ตังคณานุก์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔.๔ พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล	อนุกรรมการ
๔.๕ นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	อนุกรรมการ
๔.๖ นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์	อนุกรรมการ
๔.๗ นายศิโรจน์ แพทย์พันธุ์	อนุกรรมการ
๔.๘ นายรพีพงศ์ ภูชฎาภิรมย์	อนุกรรมการ
๔.๙ นายสิทธิวิรัช ศรีใหม่	อนุกรรมการและเลขานุการ
๔.๑๐ นายชัชชัย ทองเจริญ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๕. ผู้ซึ่งคณะกรรมการธิการสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- พลเอก อู้ด เบื้องบน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑) นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ	ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ
๒) ร้อยตำรวจเอกหญิง วิรัญญา ประสพสุข	ผู้อำนวยการสำนักกำกับและตรวจสอบ
๓) นางสาวจินดา กองแก้ว	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานถอดถอนและตรวจสอบ
สำนักกำกับและตรวจสอบ
๔) นางสาวนงลักษณ์ ชันธิโชติ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานสรรหาและแต่งตั้ง
สำนักกำกับและตรวจสอบ
๕) นางสาวนงเยาว์ ชัยวงศ์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระการประชุม
สำนักการประชุม
๖) นายวราวุธ ศุภลักษณ์	นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานถอดถอนและตรวจสอบ
สำนักกำกับและตรวจสอบ

๖. วิธีการพิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับ

คณะกรรมการธิการสามัญได้พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. โดยนำบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ผ่าน
การออกเสียงประชามติ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙) เป็นหลักในการพิจารณา และนำข้อบังคับ
การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นแนวทางในการยกร่าง
ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติฉบับนี้

(๔)

๗. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการการสามัญได้ดำเนินการยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พ.ศ. เสร็จสิ้นแล้ว และนำเสนอมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

พลเอก

(สมเจตน์ บุญนอม)

เลขาธิการคณะกรรมการการสามัญ

พิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ตราขึ้นไว้ ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังนั้น สภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ตามลำดับ ด้วยเหตุนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงต้องตราข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้นใหม่ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับนี้

ร่าง
ข้อบังคับ
การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๘ ประกอบมาตรา ๒๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงตราข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๙ ของรัฐธรรมนูญ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติ
ให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรอไว้ห้าวันก่อนนำไปประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้ คำว่า

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.

“ประธานสภา” หมายความว่า ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“รองประธานสภา” หมายความว่า รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“สภา” หมายความว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“ประธาน” หมายความว่า ประธานของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“กรรมาธิการ” หมายความว่า กรรมาธิการสามัญหรือกรรมาธิการวิสามัญ

“บริเวณสภา” หมายความว่า อาณาบริเวณอันเป็นขอบเขตของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

และให้หมายความรวมถึงอาคารที่ทำการต่าง ๆ และอาคารที่ทำการสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“การประชุม” หมายความว่า การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

“องค์กรตามรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า องค์กรอิสระและองค์กรอัยการตามรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๕ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานสภาและรองประธานสภา

ข้อ ๖ ในเลือกประธานสภาและรองประธานสภาครั้งแรก ให้เลขาธิการเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุด ซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภา เพื่อให้ที่ประชุมสภาดำเนินการเลือกประธานสภาและรองประธานสภา และเพื่อให้ที่ประชุมสภาดำเนินการในเรื่องอื่นที่จำเป็นจะต้องประชุมปรึกษาในการประชุมครั้งนั้นด้วย

ในการดำเนินการเลือกตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานสภาหรือรองประธานสภา ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดในลำดับถัดไปซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภา

ข้อ ๗ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ก่อนที่จะดำเนินการเลือกประธานสภานั้น ให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่งกล่าวแสดงวิสัยทัศน์ในการที่จะดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาต่อที่ประชุมสภา

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก

ถ้ามีการเสนอชื่อสองชื่อหรือมากกว่าสองชื่อ ให้มีการลงคะแนนเป็นการลับโดยการเขียนชื่อผู้ซึ่งตนประสงค์จะเลือกลงบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ แล้วให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรมาลงคะแนนเป็นรายคน โดยนำซองใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการตรวจนับคะแนนให้ประธานเชิญสมาชิกจำนวนห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

กรณีมีการเสนอชื่อสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้เลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าคะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่าสองชื่อ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๒) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดดังกล่าว มาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

(๓) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคนและมีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สอง เกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนมาให้สมาชิกลงคะแนน ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุมสภา และสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียง ลงคะแนนนั้นด้วย

ข้อ ๘ ในการเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภาจำนวนสองคน ให้เลือกรองประธานสภาคนหนึ่ง ก่อนแล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนที่สองต่อไปตามลำดับ

ข้อ ๙ ในการเลือกประธานสภาหรือรองประธานสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้นำความในข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ เมื่อได้เลือกประธานสภาและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการแจ้งไปยังหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อ นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธานสภาและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการ ส่งสำเนาประกาศพระบรมราชโองการไปยังคณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุด ศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เพื่อทราบด้วย

หมวด ๒

หน้าที่และอำนาจของประธานสภา รองประธานสภาและเลขาธิการ

ข้อ ๑๑ ประธานสภา มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมสภาตลอดถึงบริเวณสภา
- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๕) แต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ตาม (๑) หรือ (๖)

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒ รองประธานสภา มีหน้าที่และอำนาจช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นหน้าที่และอำนาจของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานสภา ให้รองประธานสภาเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาตามลำดับที่เรียงไว้ในข้อ ๘

ข้อ ๑๓ เลขาธิการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) นัดประชุมสภา และนัดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก

(๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติ

หน้าที่

(๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง

(๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง

(๕) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๖) รักษาสรุพอักษรและข้อมูลของสภา

(๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

(๘) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและ

ข้อบังคับอย่างมีประสิทธิภาพ

(๙) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมสภา

ส่วนที่ ๑

วิธีการประชุม

ข้อ ๑๔ การประชุมย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมที่เป็นการเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด และให้ประธานสภาจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ เครื่องขยายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณสภา และล่ามภาษามือ ตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด หากมีเหตุขัดข้องให้แจ้งที่ประชุมสภาทราบ

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมสภาหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธาน และห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพ หรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นการบันทึกของสภา

ข้อ ๑๕ การประชุมให้เป็นไปตามกำหนดที่สภามีมติไว้ แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องสมควรจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควร หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาให้เรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๖ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้แจ้งนัดในที่ประชุมสภาแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุมให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านั้นหรือนัดประชุมโดยวิธีอื่นใดก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๗ ภายใต้บังคับข้อ ๑๖ ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานสภาจะให้ส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีการนัดประชุมตามข้อ ๑๖ หรือข้อ ๑๗ แล้ว อาจดำเนินการทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นด้วยก็ได้ เมื่อประธานสภาเห็นสมควร

ข้อ ๑๙ การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้จัดลำดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่

(๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ข้อ ๒๐ ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ประธานอาจอนุญาตให้สมาชิกปรึกษาหาหรือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใดได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานสภา กำหนดและให้ประธานสภาส่งเรื่องดังกล่าวให้รัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงภายในสามสิบวัน และแจ้งให้สมาชิกทราบ

ข้อ ๒๑ ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่จัดไว้ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถาม ถ้ามีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมพิจารณาได้

เมื่อประธานขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมสภายืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง

ข้อ ๒๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสิบนาทีแล้ว จำนวนสมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ข้อ ๒๓ เมื่อถึงกำหนดเวลาประชุมหรือพ้นกำหนดเวลาประชุมไปสามสิบนาทีแล้ว ประธานสภาและรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมสภาหรือไม่อาจมาประชุมสภาได้ ให้เลขาธิการแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้เลขาธิการขออนุมัติที่ประชุมสภา เพื่อเชิญสมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภา เพื่อให้สมาชิกเลือกกันเองให้สมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานเฉพาะคราวในคราวประชุมนั้น โดยให้นำความในข้อ ๗ ยกเว้นความในวรรคสอง มาใช้บังคับ โดยอนุโลม ส่วนการลงคะแนนเลือกประธานเฉพาะคราวให้กระทำการเปิดเผยตามข้อ ๒๗

ข้อ ๒๔ ในการประชุม ให้ที่ประชุมสภาพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๕ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุมสภา ให้ยกมือขึ้นพันศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงยืนขึ้นกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๒๖ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุมสภา ให้ประธานพิจารณาอนุญาต สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้น หรืออาจตั้งข้อสังเกตก็ได้

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่สภาพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การตามรัฐธรรมนูญ องค์การหรือหน่วยงานของรัฐที่กฎหมายกำหนดให้ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานหรือ รายงานอื่นต่อสภา ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องที่เสนอใหม่ เว้นแต่กฎหมาย จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น และให้ผู้แทนขององค์กรนั้นมีสิทธิเข้าแถลงหรือชี้แจงต่อที่ประชุมสภาได้ เมื่อประธานอนุญาต

ในกรณีที่สมาชิกจะต้องตรวจสอบระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระ การประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้ผู้แทนมีสิทธิเข้าแถลงหรือชี้แจงต่อที่ประชุมสภาได้ เมื่อประธานอนุญาต

ในการแถลงหรือชี้แจง ให้นำความในข้อ ๒๖ ข้อ ๕๕ ข้อ ๕๖ ข้อ ๕๗ และข้อ ๕๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๘ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมสภาในปัญหาใด ๆ กำหนดวิธีการตรวจสอบ องค์ประชุม สักพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานสภาลงจากบัลลังก์โดยมิได้มอบหมายให้รองประธานสภาปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๙ รายงานการประชุมเมื่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรองให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศประเภทอื่น ณ ที่ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ประกาศกำหนดไว้ ไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้ สมาชิกตรวจดูได้

รายงานการประชุมทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาประชุม และที่ขาดประชุม บันทึกรายการแสดงตน และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนโดยเปิดเผยซึ่งปรากฏรายชื่อสมาชิก

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอ แก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ถ้าคณะกรรมการวิสามัญ กิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยืนยันคำขอ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

ข้อ ๓๐ ในการตรวจรายงานการประชุมครั้งใด ถ้ามีผู้ใดกล่าวด้วยคำหรือข้อความใด ๆ และได้มีการถอนหรือถูกสั่งให้ถอนด้วยคำหรือข้อความนั้นแล้ว ให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาว่าสมควรจะตัดด้วยคำหรือข้อความดังกล่าวออกหรือไม่ ถ้าเห็นสมควรให้ตัดออกให้บันทึกว่า “มีการถอนคำพูด” หรือ “ถูกสั่งให้ถอนคำพูด” แล้วแต่กรณี ไว้ในรายงานการประชุมครั้งนั้น ส่วนด้วยคำหรือข้อความที่ตัดออก ให้บันทึกไว้ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย

ข้อ ๓๑ รายงานการประชุมครั้งใด เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๙ วรรคหนึ่งแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะต้องแถลงต่อที่ประชุมสภาถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๓๒ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่ได้รับรองแล้ว แต่ประธานสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมที่ยังมิได้มีการรับรองเพราะเหตุที่อายุของสภาสิ้นสุดลง หรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ให้เลขาธิการบันทึกเหตุนั้นไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๓๓ สภาอาจมีมติให้จดยรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๓๔ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาและเสนอความเห็นเพื่อให้สภามีมติว่าจะเปิดเผยหรือไม่

ข้อ ๓๕ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดินที่มีการกล่าวหรือปรากฏในการประชุมได้

ข้อ ๓๖ ให้เลขาธิการเป็นผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณารายงานการประชุม เพื่อเป็นการเปิดเผยให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป โดยทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นด้วยก็ได้ ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่มีมติของสภาให้เปิดเผยและข้อความที่ห้ามโฆษณาตามข้อ ๓๕

ส่วนที่ ๒

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๓ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา และในกรณีที่ เป็นญัตติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ญัตติที่สมาชิกร่วมกันเสนอตามจำนวนที่กำหนดในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และญัตติที่สมาชิกไม่ได้เป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๔ ญัตติที่สมาชิกขอให้สภามีมติยกเลิกระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุดตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน โดยต้องเสนอต่อประธานสภาภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ประธานศาลปกครองสูงสุดส่งระเบียบดังกล่าวให้สภา และให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม เป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๓๕ ญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใดคณะหนึ่งหรือญัตติขอให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ญัตติตามวรรคหนึ่ง กรณีขอให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญแล้วแต่กรณีนั้น จะต้องระบุกิจการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำหรือซ้อนกัน และจะต้องไม่ซ้ำหรือซ้อนกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะต่าง ๆ

ข้อ ๔๐ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

- (๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน
- (๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม
- (๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๓๓ หรือข้อ ๓๕
- (๔) ญัตติตามข้อ ๔๑ ข้อ ๖๖ ข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘ ข้อ ๗๔ ข้อ ๑๑๕ ข้อ ๑๒๘ หรือข้อ ๒๑๓
- (๕) ญัตติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๔๑ เมื่อที่ประชุมสภากำลังปรึกษาญัตติใดอยู่ ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติ

ดังต่อไปนี้

- (๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใช้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณาพร้อมกัน
- (๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการพิจารณาเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น
- (๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
- (๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา
- (๖) ขอให้ปิดอภิปราย
- (๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา
- ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้ เสนอญัตติอื่นในข้อนี้อีก

ข้อ ๔๒ ญัตติตามข้อ ๔๑ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปราย ของตน

ข้อ ๔๓ ญัตติตามข้อ ๔๑ (๗) ห้ามมิให้เสนอ

- (๑) ในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ
- (๒) ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตริตามหมวด ๕
- (๓) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ
- (๔) ในการพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามหมวด ๘
- (๕) ในการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตามหมวด ๘

ข้อ ๔๔ ในกรณีของที่ประชุมสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๔๕ ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อทำญัตติ ที่เสนอ

ข้อ ๔๖ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้น พันศิริชะ

ข้อ ๔๗ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติหรือการถอนญัตติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมและได้ส่งให้สมาชิกแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมสภา

ข้อ ๔๘ การถอนคำแปรญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติ จะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติตามข้อ ๑๑๗

ข้อ ๔๙ การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด หรือจากการเป็นผู้รับรอง จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม ในกรณีที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้วจะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมสภา

ข้อ ๕๐ ญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภาหรือผู้เสนอญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างอื่น

คำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมสภาแล้ว ถ้าผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมสภา หรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป การมอบหมายให้ชี้แจงแทนในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้น ต้องมอบแก่สมาชิกและทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธาน

ข้อ ๕๑ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีก ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ญัตตินั้นตกไป เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓

การอภิปราย

ข้อ ๕๒ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้ใช้สิทธิอภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมาธิการซึ่งได้ส่งความเห็น กรรมาธิการผู้รับมอบหมายจากกรรมาธิการ ซึ่งได้ส่งความเห็น ผู้แปรญัตติซึ่งได้ส่งวนคำแปรญัตติ หรือสมาชิกผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติ ซึ่งได้ส่งวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นคณะกรรมาธิการ ให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้เสนอญัตติด้วย

ข้อ ๕๓ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๕๒ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไป จะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใด ไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๕๔ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๕๕ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ภายในระยะเวลาที่ประธานกำหนด โดยต้องไม่ฟุ้งเฟ้อย วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่าน หรือนำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดง ในที่ประชุมสภา เว้นแต่ประธานจะอนุญาต

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๕๖ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานจะให้ผู้นั้นยุติ การอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้ฝ่าฝืนข้อ ๕๕ ก็ตาม

ข้อ ๕๗ สมาชิกผู้ใดเห็นว่าการฝ่าฝืนข้อบังคับและประสงค้จะประท้วง ให้ยื่นและยกมือขึ้น พันศิริชะ ประธานจะต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วง นั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานดังกล่าวให้ถือเป็นเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายหาพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือ เรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น และเมื่อประธานวินิจฉัยว่าการอภิปรายนั้นเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับ ผู้อภิปรายต้องถอนคำพูดตามคำสั่งของประธาน

ข้อ ๕๘ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้เอง หรือเมื่อมีผู้ประท้วง หรือตามคำสั่ง ของประธานตามข้อ ๕๗

ข้อ ๕๙ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย

(๒) ที่ประชุมสภาลงมติให้ปิดอภิปราย

(๓) ที่ประชุมสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมสภาวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๑ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีก นอกจากในกรณีที่ที่ประชุมสภาจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนอภิปรายสรุปได้อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่ที่ประชุมสภาจะลงมติ เมื่อการอภิปรายได้สิ้นสุดแล้ว ให้ประธานให้สัญญาณแจ้งสมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ

ข้อ ๖๒ ประธานอาจอนุญาตให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมสภาก็ได้

ข้อ ๖๓ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธาน

ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการ หรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมสภายืนฟังด้วยอาการสำรวมตลอดเวลาที่อ่าน

ส่วนที่ ๔

การลงมติ

ข้อ ๖๔ ในกรณีที่จะต้องมิตของสภา ให้ประธานมีสัญญาณให้สมาชิกทราบ เพื่อแสดงตนก่อนลงมติ เว้นแต่ประธานจะพิจารณาเห็นว่าไม่มีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับองค์ประชุม ประธานจะให้ดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องให้สมาชิกแสดงตนก่อนลงมติอีกก็ได้

ข้อ ๖๕ การลงมติต้องมีสมาชิกมาแสดงตนครบองค์ประชุม โดยให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือข้อบังคับนี้

เสียงข้างมากนั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมสภามีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมสภามีเกินสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การออกเสียงชี้ขาดของประธาน ให้กระทำการเปิดเผยโดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเปิดเผย เว้นแต่เมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ขอให้กระทำเป็นการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมสภา ก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๖๗ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานสภากำหนด

(๒) ยกมือขึ้นพร้อมศีรษะพร้อมกับแสดงบัตรลงคะแนน ผู้เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้แสดงบัตรลงคะแนนสีขาว โดยบัตรลงคะแนนดังกล่าวให้สมาชิกลงลายมือชื่อและหมายเลขประจำตัวสมาชิกกำกับไว้ด้วย

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานกำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมสภาอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๗๔

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๒) ให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับบัตรลงคะแนนจากสมาชิกมาเพื่อดำเนินการตรวจนับคะแนนต่อไป

ข้อ ๖๘ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานสภากำหนด

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายถูก (✓) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (O)

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

เมื่อจะมีการออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๒) ให้สมาชิกนั่งลงในที่ที่จัดไว้ และให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่แจกกระดาษและซองให้แก่สมาชิกทุกคน และเมื่อสมาชิกเขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองแล้ว ให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับมาเพื่อส่งให้แก่กรรมการตรวจนับคะแนนดำเนินการต่อไป และในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานเชิญสมาชิกจำนวนห้าคนเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

ข้อ ๖๙ ก่อนออกเสียงลงคะแนนลับ ให้ประธานให้สัญญาณแจ้งสมาชิกทราบเพื่อพร้อมที่จะออกเสียงลงคะแนนลับ

ข้อ ๗๐ ลำดับการลงมตินั้นให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อ ๗๑ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๗๒ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมสภาระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตามข้อ ๖๗ (๑) หรือออกเสียงลงคะแนนลับตามข้อ ๖๘ (๑) อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยโดยวิธีอื่น อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จได้ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีอื่น อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๗๓ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมสภาทันที ในกรณีเรื่องใดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือข้อบังคับนี้ กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงถึงจำนวนที่กำหนดไว้หรือไม่

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้ประกาศมติต่อที่ประชุมสภาจากผลการออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีตามข้อ ๖๘ (๒) และ (๓) แล้ว ให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำลายบัตรออกเสียงลงคะแนนนั้นด้วย

ข้อ ๗๔ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับใหม่ เว้นแต่คะแนนเสียงมีความต่างกันเกินกว่าสิบคะแนนจะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่มิได้

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าวตามข้อ ๖๗ หรือข้อ ๖๘ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี เว้นแต่รัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือข้อบังคับนี้ กำหนดวิธีลงคะแนนไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการนับคะแนนเสียงโดยวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๗ (๓) แล้ว จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

ข้อ ๗๕ ญัตติใดไม่มีผู้คัดค้านให้ประธานถามที่ประชุมสภาว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือเป็นการพิจารณาญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สอง โดยคณะกรรมการไม่มีการแก้ไข ให้ถือว่าที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบ ด้วยกับญัตตินั้น

ข้อ ๗๖ ให้เลขาธิการจัดทำบันทึกการลงมติการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคนและ เปิดเผยบันทึกการลงมติดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบเพื่อทราบ ได้ทั่วไป เว้นแต่กรณีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ

หมวด ๔

กรรมการ

ข้อ ๗๗ สภาอาจตั้งคณะกรรมการให้มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา หรือตามที่สภามอบหมาย โดยจะกำหนดให้เป็นคณะกรรมการสามัญ หรือคณะกรรมการวิสามัญก็ได้

คณะกรรมการสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภาตั้งจากสมาชิกของสภาเท่านั้น ส่วนคณะกรรมการวิสามัญจะตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกด้วยก็ได้

ในการสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคล หรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนมิได้

ข้อ ๗๘ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภาหรือ ตามที่สภามอบหมาย ทั้งนี้ ในการกระทำกิจการของคณะกรรมการให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นสำคัญ

คณะกรรมการสามัญประจำสภาแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า สิบเอ็ดคนแต่ไม่เกินสามสิบคน และให้มีจำนวนสิบหกคณะ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการการเมือง

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ระบบการเลือกตั้ง และพรรคการเมือง รวมทั้งการดำเนินการบริหารจัดการขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ

(๒) คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งการจัดระบบบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนการป้องกันและรักษาความมั่นคงของประเทศ และกิจการทหาร

(๓) คณะกรรมการการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับระบบกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม ตลอดจนสิทธิมนุษยชนและการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งกิจการตำรวจ

(๔) คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น การพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำกับดูแล การส่งเสริม และการถ่ายโอนภารกิจตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดและประเทศโดยรวม รวมทั้งการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

(๕) คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การวิจัย การพัฒนาการศึกษาของชาติ การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา การศึกษาในส่วนสาระการเรียนรู้ การกู้ยืมเพื่อการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนากีฬาของชาติ ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการกีฬา

(๖) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การธนาคาร ตลาดเงิน ตลาดทุน และสถาบันการเงินของประเทศ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล ในด้านงบประมาณ ตลอดจนติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

(๗) คณะกรรมาธิการการพลังงาน

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพลังงาน การบริหาร การส่งเสริมพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน รวมทั้งผลกระทบจากการจัดหาและการใช้พลังงาน

(๘) คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข การรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนและชุมชน รวมถึงปัญหาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรและการพัฒนา

(๙) คณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารมวลชน

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กิจการสื่อสาร สารสนเทศ โทรคมนาคม วิทยุโทรทัศน์ และการสื่อสารมวลชน

(๑๐) คณะกรรมาธิการการสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสรวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ด้านการพัฒนาชีวิต ความเป็นอยู่ การสงเคราะห์ดูแลผู้ยากไร้ การสร้างหลักประกันและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๑๑) คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรมเกษตร การสหกรณ์ การพัฒนาการผลิต การแปรรูป และธุรกิจเกษตร รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการพัฒนาการเกษตร

(๑๒) คณะกรรมาธิการการคมนาคม

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคม ทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า และการพาณิชย์นาวี

(๑๓) คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คนไทยโพ้นทะเล สถานการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของประเทศและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑๔) คณะกรรมาธิการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งศึกษาปัญหาการใช้ การป้องกัน การแก้ไข และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑๕) คณะกรรมาธิการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การบริการ การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสารทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมและพัฒนาการพาณิชย์และอุตสาหกรรม ตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรคของการพัฒนาการพาณิชย์ และอุตสาหกรรมของไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษและการแรงงาน

(๑๖) คณะกรรมาธิการการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุปถัมภ์ และคุ้มครองศาสนา การอนุรักษ์ศิลปะ การรักษาประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมอัตลักษณ์ไทย และการท่องเที่ยว

หากมีความจำเป็นสภาจะตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาเพิ่มขึ้นหรือลดจำนวนคณะกรรมาธิการลงเมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมาธิการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสองคณะ เว้นแต่สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา ให้ดำรงตำแหน่งกรรมาธิการสามัญประจำสภาได้หนึ่งคณะ สำหรับสมาชิกผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา จะดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาอื่นอีกมิได้

ข้อ ๗๙ การดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อ ๗๘ ให้ที่ประชุมสภาตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง และให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความจำนงโดยยื่นต่อคณะกรรมการสามัญตามแบบที่คณะกรรมการสามัญกำหนด เพื่อที่จะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสามคณะโดยเรียงตามลำดับความต้องการ ในกรณีที่คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใดมีสมาชิกยื่นแสดงความจำนงจะดำรงตำแหน่งไว้น้อยกว่าหรือเกินกว่าจำนวนที่จะมีได้ในคณะกรรมการคณะนั้น ให้ใช้วิธีเกลี่ยโดยหารหรือกับสมาชิกที่เกี่ยวข้องหรือใช้วิธีจับสลาก

การเลือกคณะกรรมการสามัญประจำสภา ให้ที่ประชุมสภาพิจารณาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการสามัญตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๘๐ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจในระหว่างคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกัน ไม่ชัดเจนหรือมีความซ้ำหรือซ้อนกันอยู่และทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการตามภารกิจ ให้เป็นหน้าที่ของประธานสภาพิจารณาว่าจะให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใดมีหน้าที่และอำนาจในเรื่องนั้น หรือดำเนินการให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่และอำนาจในเรื่องนั้นทุกชุดร่วมกันดำเนินการ

ข้อ ๘๑ ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินยี่สิบแปดคน ประกอบด้วยประธานสภาเป็นประธานคณะกรรมการ รองประธานสภาเป็นรองประธานคณะกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง ทุกคณะ คณะละหนึ่งคน ผู้แทนคณะรัฐมนตรีจำนวนหนึ่งคน และเลขาธิการเป็นกรรมการ และให้ที่ประชุมสภาเลือกตามข้อ ๘๓ อีกไม่เกินเจ็ดคน

คณะกรรมการวิสามัญตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใดตามที่สภามอบหมายหรือตามที่ประธานสภามอบหมาย

(๒) ติดตามมติและตรวจรายงานการประชุมของสภา

(๓) กระทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ ที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอื่นของสภา

(๔) ประสานงานระหว่างสภากับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกิจการของคณะกรรมการ

(๕) ประสานงานกับคณะกรรมการสามัญประจำสภาทุกคณะและสมาชิกเกี่ยวกับการพิจารณารายชื่อสมาชิกหรือบุคคลใด ๆ ที่จะเสนอให้ที่ประชุมสภาเลือกเป็นกรรมการสามัญหรือกรรมการวิสามัญตามข้อ ๘๒ ข้อ ๘๓ ข้อ ๑๓๐ ข้อ ๑๓๒ ข้อ ๑๔๔ หรือข้อ ๑๖๓ แล้วแต่กรณี เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม และเป็นธรรม

(๖) การประสานงานระหว่างคณะกรรมการซึ่งจะเรียกบุคคลมาชี้แจงตามข้อ ๘๘ และข้อ ๘๙ เพื่อลดภาระของผู้มาชี้แจง

(๗) ดำเนินงานทางด้านวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร การสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนกิจการของสภา

(๘) เสนอแนะต่อประธานสภาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานสภา และการดำเนินกิจการในด้านต่าง ๆ ของสภา

(๙) รับคำร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎรเพื่อมอบต่อคณะกรรมการคณะต่าง ๆ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา

(๑๐) พิจารณาเรื่องที่ประธานสภาส่งให้ตามข้อ ๙๘

(๑๑) เสนอแนะต่อประธานสภาเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดของงบประมาณและการแปรรูปตติงงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนของสภาและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๑๒) เสนอแนะต่อประธานสภาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก

(๑๓) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของสภา

ข้อ ๘๒ ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสามสิบคน ในจำนวนนี้ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อ ๘๓ ภายใต้บังคับข้อ ๘๑ และข้อ ๘๒ การตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ที่ประชุมสภาเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้ครั้งละหนึ่งชื่อหรือหลายชื่อก็ได้ การเสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการในเรื่องอื่น ๆ ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

การออกเสียงลงคะแนนเลือกกรรมการ ให้สมาชิกออกเสียงลงคะแนนโดยเลือกบุคคล
ที่ได้รับการเสนอชื่อเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะเลือกตามวิธีที่ประธานกำหนด

ให้ประธานและเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจนับคะแนน และให้ประธานแจ้งผล
การตรวจนับคะแนนและประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการในการประชุมครั้งนั้นหรือครั้งต่อไป
ให้ถือว่าผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตามวาระคราวดำรงตำแหน่งกรรมการนับแต่วันที่สภา
ลงมติเลือก

ข้อ ๘๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก
เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือคนพิการหรือทุพพลภาพ หากสภามิได้พิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาหรือโดย
คณะกรรมการสามัญประจำสภาที่เกี่ยวข้อง ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทน
องค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นโดยตรง มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการ
ทั้งหมด โดยคำนึงถึงสัดส่วนหญิงและชายที่เหมาะสมและเป็นธรรม

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ หากสภามิได้พิจารณา
โดยกรรมการเต็มสภาหรือโดยคณะกรรมการสามัญประจำสภาที่เกี่ยวข้อง ให้สภาตั้งคณะกรรมการ
วิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวร่วมกันมีจำนวน
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ข้อ ๘๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม
ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการประชุมคณะกรรมการ
ที่จะมีการลงมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ
ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้นำความในหมวด ๓ การประชุมสภา และหมวดอื่นที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๖ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก
และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น ๆ แต่มิให้เลือกประธานคณะกรรมการสามัญ
ประจำสภาจากผู้มีส่วนได้เสียขัดแย้ง มีตำแหน่งหรือฐานะที่อาจก่อให้เกิดการขัดกันกับการปฏิบัติหน้าที่
ของคณะกรรมการคณะนั้น ในกรณีมีผู้ที่ได้รับเลือกในตำแหน่งต่าง ๆ ได้คะแนนเสียงเท่ากัน
ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้กรรมการผู้มียุสสุตซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมการเป็นประธานชั่วคราว
ของที่ประชุมเพื่อดำเนินการตามวาระหนึ่ง

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งประจำคณะกรรมการแต่ละคณะ โดยให้คณะกรรมการ
แต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตามรายชื่อที่เลขาธิการจัดทำเสนอ

คณะกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อ ๗๘ วรรคสอง และคณะกรรมการวิสามัญตามข้อ ๘๑ และข้อ ๘๒ อาจตั้งคณะอนุกรรมการได้ไม่เกินสี่คณะ คณะละไม่เกินสิบสองคน ซึ่งเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามแต่จะมอบหมาย

คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ หรือคณะกรรมการที่สามัญมีมติให้ตั้งขึ้นตามญัตติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ อาจตั้งคณะอนุกรรมการได้ไม่เกินสามคณะ คณะละไม่เกินสิบสองคน ซึ่งเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายและภายในเวลาที่กำหนด

ประธานและรองประธานคนที่หนึ่งในคณะอนุกรรมการตามวรรคสี่และวรรคห้า ต้องตั้งจากสมาชิกที่เป็นกรรมการในคณะนั้น แต่สำหรับประธานคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ จะตั้งจากกรรมการในคณะนั้นที่เป็นสมาชิกหรือไม่ก็ได้

ให้นำความในข้อ ๘๙ มาใช้บังคับกับอนุกรรมการ และให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม รวมทั้งความในข้อ ๘๕ ข้อ ๘๗ และข้อ ๘๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการตามข้อนี้ด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๘๗ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มีรองประธานคณะกรรมการหลายคน ให้รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้ารองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่งไม่มีหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการลำดับต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองประธานคณะกรรมการแล้ว หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการมีมติแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ

ในกรณีที่คณะกรรมการใดมีรองประธานคณะกรรมการคนเดียว ให้นำความในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๘ การเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ หรือกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

การเรียกตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในระบวนวิधिพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ประธานคณะกรรมการการแจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดอยู่ทราบ และให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษา ที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการการเรียก

การนัดประชุมคณะกรรมการนอกจากครั้งแรก ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อเลขานุการคณะกรรมการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการคณะกรรมการ

ข้อ ๘๙ ในกรณีที่คณะกรรมการใดประสงค์จะเรียกบุคคลมาชี้แจงตามข้อ ๘๘ ให้ประธานคณะกรรมการนั้น แจ้งชื่อบุคคล ตำแหน่ง เรื่องที่ขอให้ชี้แจง รวมทั้งวันและเวลาที่ขอให้มาชี้แจงให้เลขาธิการทราบ แล้วให้เลขาธิการแจ้งให้ประธานคณะกรรมการคณะอื่นทราบโดยไม่ชักช้า ความในข้อนี้ให้นำไปใช้บังคับแก่การดำเนินการของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๙๐ สมาชิกและผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ

ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ข้อ ๙๑ ภายใต้บังคับข้อ ๙๐ ผู้เสนอญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้ การชี้แจงแสดงความเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้ โดยยื่นต่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๙๒ ให้เลขาธิการประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙๓ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการธิการตามนัด จนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสัปดาห์นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติโต คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๙๔ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๙๕ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๙๖ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ หรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวาระหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ ๙๗ ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่คณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุด ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุด ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๙๘ ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด หากคณะกรรมการเห็นว่า จะดำเนินการดังกล่าวไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน แล้วให้ดำเนินการต่อไป ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้ประธานสภาเสนอต่อที่ประชุมสภา ในการนี้ ที่ประชุมสภาอาจลงมติให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสัปดาห์ หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมสภาจะเห็นสมควร

(๒) ในกรณีที่เป็นกรกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด โดยคณะกรรมการธิการ

(ก) ถ้าเป็นคณะกรรมการที่สภามิมีมติให้ตั้งขึ้นตามญัตติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่สภามิมีมติแต่งตั้ง แต่หากสภามิมีมติให้ดำเนินการใดโดยมีกำหนดเวลาแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ถ้าคณะกรรมการยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ภายในเวลาที่กำหนด ประธานสภาอาจพิจารณาอนุญาตให้ขยายเวลาดังกล่าวได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่เมื่อรวมระยะเวลาดำเนินการทั้งหมดของคณะกรรมการแล้วต้องไม่เกิน หนึ่งร้อยแปดสิบวัน

(ข) ถ้าเป็นคณะกรรมการที่สภามิมีมติมอบหมายให้ดำเนินการใดโดยมีกำหนด ระยะเวลา ให้ประธานสภาพิจารณาอนุญาตให้ขยายเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

การขออนุญาตขยายเวลาดังตาม (๒) (ก) ต้องเสนอรายงานผลการดำเนินการที่ผ่านมา พร้อมด้วยแผนการดำเนินการต่อไป เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาด้วย ในการนี้ ให้คณะกรรมการวิสามัญ กิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของประธานสภา และเมื่อ ประธานสภาได้อนุญาตให้คณะกรรมการคณะใดขยายเวลาในการดำเนินการแล้ว ให้แจ้งให้ที่ประชุมสภา ทราบ

ในกรณีที่มีการขอยกเวลาเกินเวลาที่กำหนดไว้ใน (๒) (ก) ต้องงดใช้ข้อบังคับตามข้อ ๒๑๓ ให้เสนอที่ประชุมสภาเพื่อพิจารณา ซึ่งนอกจากต้องดำเนินการตามวรรคสองแล้ว ต้องแสดงเหตุผลและ ความจำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๙๙ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) อายุของสภาสิ้นสุดลง

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิมตามข้อ ๙๘

(๕) สภามิมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๐๐ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการใดว่างลง ประธานคณะกรรมการนั้นจะแจ้งต่อประธานสภา เพื่อขอให้สภาตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ข้อ ๑๐๑ บันทึกการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษา แล้วแต่กรณี ของคณะกรรมการให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประธานสภากำหนด เว้นแต่สภามีมติมิให้เปิดเผย

หมวด ๕

การพิจารณาให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๐๒ หากมีกรณีที่ต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรี ให้ดำเนินการตาม มาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๓ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามรัฐธรรมนูญ ได้หนึ่งชื่อ โดยต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ในการรับรองตามวรรคหนึ่ง สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเป็นผู้รับรองได้เพียงหนึ่งชื่อเท่านั้น วิธีการรับรองให้กระทำการเป็นการเปิดเผยโดยการใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๑๐๔ การออกเสียงลงคะแนนพิจารณาให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีให้กระทำการเป็นการเปิดเผย โดยเลขาธิการจะเรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษร ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคล โดยการกล่าว “เห็นชอบ” “ไม่เห็นชอบ” หรือ “งดออกเสียง” มติเห็นชอบต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ หากคะแนนเห็นชอบไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ดำเนินการ เสนอชื่อใหม่

ข้อ ๑๐๕ กรณีมีการเสนอชื่อสองชื่อ ให้ดำเนินการออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้ได้รับการเสนอ ชื่อเพียงคนเดียว โดยการกล่าวชื่อผู้ที่สมควรได้รับความเห็นชอบจากสภาหรือกล่าวงดออกเสียง และให้ผู้ที่ได้ คะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบ จากสภา

แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ หรือมีคะแนนเท่ากัน ให้สมาชิกออกเสียงลงคะแนนเลือกใหม่จนกว่าจะมีผู้ได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนน เสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๑๐๖ กรณีมีการเสนอชื่อมากกว่าสองชื่อ ให้ดำเนินการออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อเพียงคนเดียว โดยการกล่าวชื่อผู้ที่สมควรได้รับความเห็นชอบจากสภา หรือกล่าววงออกเสียงและให้ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เป็นผู้ได้รับความเห็นชอบจากสภา

แต่ถ้าผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ดำเนินการออกเสียงลงคะแนนเลือกใหม่ โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน

(๒) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับดังกล่าวมาให้สมาชิกลงคะแนน

(๓) ถ้ามีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และมีผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองเกินกว่าหนึ่งคนให้นำชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนมาให้สมาชิกลงคะแนน

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภา

แต่ถ้าผู้ได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่หรือมีคะแนนเสียงเท่ากันอีก ให้สมาชิกเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) อีก แล้วแต่กรณี โดยให้ออกเสียงลงคะแนนเลือกต่อไปจนกว่าจะมีผู้ได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

หมวด ๖

การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๑๐๗ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึกประกอบดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

(๓) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ในกรณีที่มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ ให้เสนอมาพร้อมกับบันทึกประกอบตามวรรคหนึ่ง และถ้าต้องจัดทำกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติ ให้เสนอแผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองที่แสดงกรอบเวลาและสาระสำคัญ มาพร้อมกันด้วย

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้แสดงไว้โดยสังเขปเพื่อให้ที่ประชุมสภาเข้าใจถึงความจำเป็นหรือเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ ว่ามีความมุ่งหมายเพื่อการใด

ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายเดิม ให้ระบุเฉพาะมาตราที่เป็นหลักที่ต้องการจะแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกไว้ในหลักการ หรือจะระบุไว้ในเหตุผลด้วยก็ได้ แต่มิให้ถือว่ามาตราที่ได้ระบุไว้ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของหลักการ

ในกรณีที่เป็นการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ

เพื่อประโยชน์ในการค้นหาเจตนารมณ์ของกฎหมาย ประธานสภาอาจกำหนดระเบียบในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) การสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติและเหตุผลในการกำหนดสาระสำคัญนั้นแต่ละเรื่อง
- (๒) การจัดทำตารางการแก้ไขเพิ่มเติมและเหตุผลที่ใช้พิจารณาแก้ไขในวาระต่าง ๆ

ข้อ ๑๐๘ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภา ให้ประธานสภาทำการตรวจสอบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับ หากเห็นว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติไม่เป็นไปตามข้อ ๑๐๗ ให้ประธานสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับคืนไปยังผู้เสนอเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

ข้อ ๑๐๙ ร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามมาตรา ๑๓๓ (๓) ของรัฐธรรมนูญ ให้เลขาธิการจัดทำรายงานผลการดำเนินการร่างพระราชบัญญัตินั้นเพื่อให้สภาทราบด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น เป็นผู้เสนอและชี้แจงร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมสภา

ข้อ ๑๑๐ ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติซึ่งสมาชิกเป็นผู้เสนอ หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามมาตรา ๑๓๓ (๓) ของรัฐธรรมนูญนั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามมาตรา ๑๓๔ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันระหว่างประธานสภาและประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาทุกคณะที่จะวินิจฉัย โดยให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมร่วมกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มามีกรณีดังกล่าว

มติของที่ประชุมร่วมกันตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานสภาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรณีที่จะวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาแจ้งให้ผู้เสนอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัย

หากภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคสาม ผู้เสนอไม่ถอนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวกลับคืนไป ให้ประธานสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติตามวรรคสี่แล้ว หากไม่ให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้ประธานสภาแจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้เสนอทราบ

ข้อ ๑๑๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๑๑๒ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้พิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามข้อนี้ สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงคณะกรรมการ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะใช้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง

ข้อ ๑๑๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามมาตรา ๑๓๓ (๓) ของรัฐธรรมนูญ คณะรัฐมนตรีอาจขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติตามข้อ ๑๑๒ ก็ได้ โดยให้รอการพิจารณาไว้ก่อนสามสิบวัน

เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติคืนมาจากคณะรัฐมนตรีพร้อมข้อสังเกต หรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งโดยคณะรัฐมนตรีมิได้ส่งร่างพระราชบัญญัติคืนมาพร้อมข้อสังเกต ให้บรรจุร่างพระราชบัญญัตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๑๔ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๑๑๕ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งหรือกรรมการเต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำได้ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน และที่ประชุมสภาอนุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมาธิการเต็มสภานั้น สภ่าจะตั้งคณะกรรมการธิการ เพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

คณะกรรมการธิการอาจเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดทอน หรือแก้ไขมาตราเดิมได้ แต่ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๑๖ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งขึ้น สภ่าจะมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำสภาหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้

ข้อ ๑๑๗ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขึ้นคณะกรรมการที่สภาตั้งขึ้น สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ให้เสนอคำแปรญัตติเป็นหนังสือต่อประธาน คณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภามีมติกำหนดเวลาแปรญัตติ เว้นแต่สภาจะได้อำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติเป็นวันหยุดทำการตามประกาศเป็นทางการหรือตามประเพณี ให้นับวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติ

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา และให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการ กำหนด

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดทอน หรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๑๘ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมาธิการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามิใช่ข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุด ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง ควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๙๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑๙ ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ตามมาตรา ๑๓๓ (๓) ของรัฐธรรมนูญ และในขั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่ในการพิจารณาในวาระที่สอง ถ้าสภาได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใด และประธานสภาเห็นเองหรือ สมาชิกทั้งที่ส่งต่อประธานสภาโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้ มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาสั่งระงับการพิจารณาไว้ก่อน เพื่อดำเนินการต่อไปตามข้อ ๑๑๐ และหากที่ประชุมร่วมกันตามข้อ ๑๑๐ วินิจฉัยว่า การแก้ไขเพิ่มเติม ทำให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงิน ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง ถ้านายกรัฐมนตรีไม่ให้คำรับรอง ให้สภาดำเนินการแก้ไขเพื่อมีให้ ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ข้อ ๑๒๐ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการธิการ ตามข้อ ๑๑๘ แล้ว ให้เสนอสภาเพื่อพิจารณาต่อไปโดยให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๒๑ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการธิการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมสภาประกอบกันเป็นคณะกรรมการธิการ และประธานมีฐานะเป็นประธาน คณะกรรมการธิการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการธิการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นคณะกรรมการธิการ และการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรารวมกันไป

ข้อ ๑๒๒ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้สมาชิกอภิปราย ได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่คณะกรรมการธิการมีการแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกรณีที่มีการสงวนคำแปรญัตติ หรือการสงวนความเห็นให้อภิปรายได้เฉพาะผู้แปรญัตติที่ได้สงวนคำแปรญัตติหรือกรรมการที่ได้สงวน ความเห็นไว้เท่านั้น ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

การพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราตามวรรคหนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติ เรียงตามลำดับมาตราที่ละมาตราจนจบร่าง เว้นแต่ประธานเห็นสมควรหรือสมาชิกร้องขอ จะพิจารณา เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างไปก่อน แล้วจึงย้อนกลับไปลงมติที่ละมาตราในภายหลังก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ประธานอาจกำหนดให้ลงมติในมาตราใดหรือในประเด็นใดก่อนก็ได้

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม ให้พิจารณา เรียงตามลำดับมาตราที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายเดิมด้วย และให้นำความในวรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒๓ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๒ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งและในการพิจารณารั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ในการพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามวรรคหนึ่งนั้น หากปรากฏว่าเนื้อความในร่างนั้นมีความผิดพลาด หรือมีความจำเป็นอันสมควรอย่างยิ่งที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความในร่างนั้น ให้ประธานหรือที่ประชุมสภาว่าสมควรพิจารณาทบทวนหรือไม่ หากที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ก็ให้ทบทวนเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความในร่างนั้นได้

ข้อ ๑๒๔ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

ข้อ ๑๒๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมสภาลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่
การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๒๖ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือลงมติในวาระที่สามไม่สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๑๒๗ ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาลงมติในวาระที่สาม สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ให้เลขาธิการส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๔๕ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๒๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติที่สภาให้ความเห็นชอบในวาระที่สามว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายมีความผิดพลาด และสมควรได้รับการพิจารณาทบทวนอีกครั้ง ประธานสภาอาจขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับมาทบทวนได้อีกครั้งหนึ่ง หากที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ก็ให้ดำเนินการได้ ทั้งนี้ ต้องก่อนนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย

การขอปรึกษาหรือญัตติตามวรรคหนึ่งต้องระบุประเด็นและเหตุผลที่จะขอนำกลับมาทบทวนให้ชัดเจน

การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น และให้กระทำในที่ประชุมสภา
โดยคณะกรรมการเต็มสภา และให้ดำเนินการตามข้อ ๑๒๑ ถึงข้อ ๑๒๗ ต่อไป

ข้อ ๑๒๙ เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของประชาชน
ประธานสภาอาจกำหนดระเบียบให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในร่างพระราชบัญญัติ
ที่สภาหรือคณะกรรมการพิจารณาก็ได้

หมวด ๗

การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๓๐ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอตามมาตรา ๑๓๑
และมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ ให้นำความในหมวด ๖ การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
มาใช้บังคับกับการเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม
ในวาระที่สอง หากมิใช่เป็นการพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
คณะหนึ่งขึ้นพิจารณา โดยให้คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และศาลฎีกาหรือศาลรัฐธรรมนูญ
หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี มีสิทธิเสนอรายชื่อรวมกันได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนกรรมาธิการ
ทั้งหมด

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการวิสามัญ
ตามวรรคหนึ่ง ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่สภากำหนด

หมวด ๘

การพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ข้อ ๑๓๑ เมื่อมีกรณีที่สภาจะต้องพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย สภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน
เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ
ให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้น
เป็นกรณี ๆ ไป

การตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำให้เสร็จครบทุกรายภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตั้งคณะกรรมการสามัญ เว้นแต่จะมีกฎหมาย กำหนดระยะเวลาไว้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายใดบัญญัติให้สภาเลือกบุคคล ให้ดำรงตำแหน่ง แต่ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกไว้ สภาอาจตั้ง คณะกรรมการสามัญตามวรรคหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอรายชื่อ พร้อมทั้งตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลที่เห็นสมควรเป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนที่ต้องเลือก เพื่อเสนอต่อสภาภายในเวลาที่กำหนดก็ได้

ข้อ ๑๓๒ การตั้งกรรมการสามัญตามข้อ ๑๓๑ ให้ตั้งจากสมาชิกที่คณะกรรมการ วิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอชื่อ มีจำนวนไม่เกินห้าคน จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมสภา ตั้งจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการสามัญประจำสภาเสนอจากกรรมการคณะนั้น ๆ คณะละหนึ่งคน

ข้อ ๑๓๓ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทาง จริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย คณะกรรมการสามัญอาจเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอันจำเป็นจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลง ข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นได้ตามที่เห็นสมควร

ให้คณะกรรมการสามัญมีหนังสือเชิญบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย มาให้ข้อเท็จจริง หรือชี้แจงเกี่ยวกับประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ประสงค์จะทราบ หรืออาจให้บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายแสดงวิสัยทัศน์ด้วยก็ได้ หากปรากฏว่ามีข้อ มูลหรือข้อเท็จจริง อันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย และข้อมูลหรือข้อเท็จจริงนั้นยังไม่เป็นที่ยุติ ให้บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายมีสิทธิชี้แจงและแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อความเป็นธรรม

ข้อ ๑๓๔ การประชุมคณะกรรมการสามัญให้กระทำเป็นการลับ โดยผู้ที่เข้าฟัง การประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสามัญ

ข้อ ๑๓๕ เมื่อคณะกรรมการสามัญดำเนินการตามหน้าที่เสร็จแล้ว ให้เสนอรายงาน ต่อประธานสภา

รายงานของคณะกรรมการสามัญดังกล่าวจะแยกจัดทำบางส่วนเป็นรายงานลับก็ได้
ในกรณีนี้ให้ระบุข้อมูล ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจสอบ พร้อมจัดทำทสรูป
เป็นรายบุคคลไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานด้วย

ข้อ ๑๓๖ เมื่อประธานสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการสามัญตามข้อ ๑๓๕ แล้ว
ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้เลขาธิการจัดส่งเฉพาะระเบียบวาระ
การประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกโดยไม่ต้องจัดส่งรายงานลับของคณะกรรมการสามัญดังกล่าว
ไปด้วย

ข้อ ๑๓๗ ในการประชุม ให้คณะกรรมการสามัญนำเสนอรายงานของคณะกรรมการ
สามัญต่อที่ประชุมสภา โดยให้เลขาธิการแจกจ่ายสำเนารายงานลับของคณะกรรมการสามัญให้แก่สมาชิก
เพื่อประกอบการพิจารณาในที่ประชุมสภา สำเนารายงานลับดังกล่าว สมาชิกจะนำออกนอกห้องประชุมมิได้
ก่อนนำเสนอรายงานลับของคณะกรรมการสามัญต่อที่ประชุมสภาตามวาระหนึ่ง

ให้คณะกรรมการสามัญร้องขอต่อที่ประชุมสภาเพื่อให้มีการดำเนินการประชุมลับ

ในกรณีที่มีได้มีการประชุมลับ ให้ประธานสภาสั่งงดการถ่ายทอดการประชุม
ทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์

ภายหลังการประชุมดังกล่าวเสร็จสิ้นให้เลขาธิการส่งรายงานลับตามวาระหนึ่ง
ไปยังคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาก่อนว่าจะสมควรเปิดเผยหรือไม่
และถ้าคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าไม่สมควรเปิดเผย ให้เลขาธิการ
แยกรายงานลับดังกล่าวออกจากรายงานการประชุมและเก็บรักษาไว้ โดยจะเปิดเผยมิได้

ข้อ ๑๓๘ หากสภาพิจารณารายงานตามข้อ ๑๓๕ แล้ว เห็นว่ายังมีข้อมูล ข้อเท็จจริง
หรือพยานหลักฐานใดไม่สมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและลงมติได้ ที่ประชุมสภาอาจมีมติให้
คณะกรรมการสามัญสอบหาข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม

ให้คณะกรรมการสามัญดำเนินการตามมติของสภาโดยเร็ว แล้วจัดทำรายงานเพิ่มเติมเสนอ
ไปยังประธานสภาต่อไป

ข้อ ๑๓๙ เมื่อที่ประชุมสภาได้พิจารณารายงานเสร็จแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสำเนารายงานลับ
ของคณะกรรมการสามัญต่อเลขาธิการในที่ประชุมสภา เพื่อนำไปทำลายตามระเบียบว่าด้วยการรักษา
ความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ต่อไป โดยให้ประธานคณะกรรมการสามัญหรือผู้ที่ประธาน
คณะกรรมการสามัญมอบหมาย เป็นผู้กำกับในการทำลายนั้น

ข้อ ๑๔๐ ให้นำความในหมวด ๔ ว่าด้วยกรรมวิธีการ มาใช้บังคับกับการดำเนินการของคณะกรรมการสามัญโดยอนุโลม เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้แล้วในหมวดนี้

หมวด ๙

การให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๔๑ ในหมวดนี้ คำว่า

“ผู้ร้อง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิร้องขอให้สภามีมติให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด

“ผู้ถูกร้อง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งที่สภาอาจมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๔๒ การให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อประธานสภา โดยจะต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ หมายเลขประจำตัวประชาชน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และลงลายมือชื่อผู้ร้องโดยระบุวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อ และต้องระบุชื่อ ตำแหน่ง ของผู้ถูกร้อง และการกระทำหรือพฤติกรรมที่กล่าวหา ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นข้อ ๆ อย่างชัดเจน รวมทั้งระบุพยานหลักฐานหรือเบาะแสตามสมควรและเพียงพอที่สภาจะดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาต่อไปได้ เว้นแต่กรณีผู้ร้องเป็นสมาชิกให้เลขาธิการตรวจสอบความถูกต้องของลายมือชื่อและลงนามรับรองไว้เป็นหลักฐานแทนการระบุตัวตนของผู้ร้อง

เมื่อมีคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๔๓ เมื่อประธานสภาได้รับคำร้องแล้ว ให้ประธานสภาดำเนินการตรวจสอบ และพิจารณาว่าคำร้องถูกต้องและครบถ้วนตามที่กฎหมายและข้อ ๑๔๒ นั้นกำหนดหรือไม่ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมสภาทราบ เพื่อขอขยายระยะเวลา ในกรณีที่เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้วให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๔๔

หากปรากฏว่าคำร้องไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายและข้อ ๑๔๒ นั้นกำหนด ให้ประธานสภาส่งคำร้องดังกล่าวไปยังผู้ร้องเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานสภา ในกรณีที่ประธานสภาได้รับคำร้องที่ได้แก้ไข ให้ตรวจสอบคำร้องดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในกรณีที่เห็นว่าผู้ร้องได้แก้ไขถูกต้องครบถ้วนให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ตามข้อ ๑๔๔ แต่หากเห็นว่าคำร้องนั้นมีได้แก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วน ให้ประธานสภาส่งคำร้องคืนให้แก่ผู้ร้อง

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำคำร้อง การดำเนินการตรวจสอบ การพิจารณาคำร้องและการแจ้งผลการตรวจสอบกรณีคำร้องไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๑๔๔ เมื่อมีกรณีที่สภาจะต้องพิจารณาให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้สภามีมติส่งคำร้องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง หรือตั้งคณะกรรมการสามัญ หรือตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงตามคำร้อง

เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม ในการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ร้องและผู้ถูกร้องมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาหรือแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว รวมทั้งสามารถอ้างตนเองและพยานหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเห็นสมควร

เมื่อที่ประชุมสภามีมติให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จ และจัดทำรายงานสอบหาข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นแล้วเสนอไปยังประธานสภาโดยเร็ว

ข้อ ๑๔๕ เมื่อประธานสภาได้รับรายงานการสอบหาข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการตามข้อ ๑๔๔ แล้ว ให้ประธานสภาจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับรายงานการสอบหาข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการตามข้อ ๑๔๔ และบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ให้ประธานสภามีคำสั่งให้แจกสำเนารายงานการสอบหาข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการตามข้อ ๑๔๔ ให้แก่สมาชิก เพื่อศึกษาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เว้นแต่เอกสารที่เป็นหลักฐานมีจำนวนมากให้สมาชิกตรวจดูได้ที่ห้องเก็บหลักฐาน ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดไว้

เอกสารทุกระดับที่ใช้ประกอบการประชุมของสภาหรือที่เป็นหลักฐานในเรื่องการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้ถือเป็นเอกสารที่ไม่เปิดเผย เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๔๖ ในการพิจารณาของสภาเพื่อให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ให้พิจารณาโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญจึงให้พิจารณาลับ

ในการพิจารณาลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมสภา หรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการพิจารณาได้ ก็แต่เฉพาะสมาชิก ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง และผู้ได้รับอนุญาตจากที่ประชุมสภา และห้ามบันทึกภาพหรือเสียง หรือใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นการบันทึกของสภา

ข้อ ๑๔๗ เมื่อที่ประชุมสภาได้พิจารณารายงานการสอบหาข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๔๕ แล้ว เห็นว่าประเด็นไต่ถามยังไม่สมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและลงมติได้ ที่ประชุมสภาอาจมีมติให้ คณะกรรมการตามข้อ ๑๔๔ สอบหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

หากที่ประชุมสภามีมติให้คณะกรรมการตามข้อ ๑๔๔ สอบหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามข้อ ๑๔๔ ดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จและจัดทำรายงาน การสอบหาข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นไปยังประธานสภาโดยเร็ว

หากที่ประชุมสภาพิจารณาแล้ว เห็นว่ารายงานการสอบหาข้อเท็จจริง เอกสารและความเห็น ของคณะกรรมการตามข้อ ๑๔๔ สมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและลงมติได้ ให้ประธานสภา เรียกประชุมเพื่อลงมติโดยเร็ว

ข้อ ๑๔๘ การออกเสียงลงมติให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ให้เลขาธิการจัดให้มีการลงคะแนนในคูหา โดยมีกล่องใส่บัตรลงคะแนน และจัดเตรียมบัตรลงคะแนนที่ระบุชื่อผู้ถูกร้อง จากนั้นให้เลขาธิการขานชื่อสมาชิกเพื่อรับบัตรลงคะแนนที่หน้าคูหาลงคะแนน แล้วเข้าลงคะแนนในคูหา ไปโดยลำดับ โดยให้สมาชิกกาเครื่องหมายกากบาท (x) ในช่องที่กำหนดว่าพ้นจากตำแหน่งหรือไม่พ้นจาก ตำแหน่ง และเมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วจึงเริ่มนับคะแนน

ข้อ ๑๔๙ ให้ประธานจัดให้มีการจับสลากเพื่อคัดเลือกสมาชิกจำนวนสิบคน เป็นกรรมการ ผู้ดำเนินการลงคะแนนและตรวจนับคะแนน

การนับคะแนนให้ขานคะแนนว่า “พ้นจากตำแหน่ง” หรือ “ไม่พ้นจากตำแหน่ง” พร้อมทั้ง ชูบัตรลงคะแนนโดยเปิดเผยให้ผู้อยู่ในที่ประชุมสภาได้เห็นด้วย

ข้อ ๑๕๐ มติของสภาในการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๕๑ เมื่อสภามีมติแล้ว ให้ประธานสภาแจ้งมติให้ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง เลขาธิการคณะรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อทราบโดยทันที

ข้อ ๑๕๒ นับแต่เมื่อมีคำร้องตามข้อ ๑๔๒ เป็นต้นไป จนเสร็จสิ้น การออกเสียงลงมติ ตามข้อ ๑๔๘ สมาชิกจักต้องวางตนเป็นกลางและเที่ยงธรรม ไม่กล่าวหรือแสดงไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ ซึ่งข้อความหรือความเห็นอันจะทำให้การพิจารณาและการวินิจฉัยของที่ประชุมสภาต้องเสียความยุติธรรมไป เช่น

- (๑) วิพากษ์ต่อสาธารณะในลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อความเป็นกลางในเรื่องที่พิจารณา
- (๒) ให้ความเห็นต่อสาธารณะ โดยประสงค์จะบ่งบอกให้ทราบได้ว่าตนจะมีมติเช่นใด

(๓) ให้ความเห็นในหมู่สมาชิกอันเป็นการแสดงผิดจากข้อเท็จจริงแห่งการพิจารณา หรือเป็นการวิพากษ์โดยไม่เที่ยงธรรม ยังผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้อง

(๔) ชักจูงหรือชี้แนะให้สมาชิกผู้หนึ่งผู้ใดมีมติไปในทางใดในลักษณะที่เสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิก

ข้อ ๑๕๓ เมื่อมีกรณีที่สภาจะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด ให้นำความในหมวดนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยสภาจะตั้งคณะกรรมการขึ้นทำหน้าที่หรือไม่ก็ได้

หมวด ๑๐

การเสนอและการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๑๕๔ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญ ต้องแบ่งเป็น มาตราและต้องมีบันทึกประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

(๓) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

หลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นให้กำหนดโดยชัดแจ้ง และระบุมาตราที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกด้วย

ข้อ ๑๕๕ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่เป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ จะเสนอมิได้

ข้อ ๑๕๖ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่เสนอต่อสภา ให้ประธานสภาเปิดเผยเพื่อให้ ประชาชนทราบตามวิธีการที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๑๕๗ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ให้เลขาธิการจัดทำ รายงานผลการดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเพื่อให้สภาทราบด้วย

ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม นั้น เป็นผู้เสนอและชี้แจงร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อ ที่ประชุมสภา

ข้อ ๑๕๘ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผู้เสนอตามมาตรา ๒๕๖ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาทำการตรวจสอบ และหากมีข้อบกพร่องให้ประธานสภาแจ้งผู้เสนอเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องภายใน เวลาที่กำหนด

ข้อ ๑๕๙ ให้ประธานสภาบรรจุร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเข้าระเบียบวาระการประชุม ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับญัตตินั้น เว้นแต่ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีสิทธิเลือกตั้ง เข้าชื่อเสนอ ให้นำนับแต่วันที่ตรวจสอบเอกสารถูกต้องครบถ้วน

การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติที่ยื่นไว้เดิมให้กระทำก่อนประธานสภาจะบรรจุระเบียบวาระการประชุม โดยต้องให้ผู้เสนอญัตติที่ลงชื่อไว้เดิมทุกคนร่วมลงชื่อขอแก้ไขเพิ่มเติมญัตติด้วย เว้นแต่เป็นการขอ แก้ไขเล็กน้อย

ข้อ ๑๖๐ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๑๖๑ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและ ลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้น

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนน โดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวาระหนึ่ง ที่ประชุมสภาจะตั้งคณะกรรมการพิจารณา ก่อนรับหลักการก็ได้

ในกรณีที่ที่ประชุมสภามีมติให้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อที่ประชุมสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้ลงมติว่าจะใช้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับใดเป็นหลัก ในการพิจารณาในวาระที่สอง

ข้อ ๑๖๒ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ไว้พิจารณา ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๑๖๓ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้สภาตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วยกรรมการตามจำนวนที่สภาเห็นสมควรกำหนด

ข้อ ๑๖๔ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมชั้นคณะกรรมการสิทธิการ สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมก็ให้เสนอคำแปรญัตติเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการ ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่สภา จะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดทอน หรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการ แห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่การแก้ไขเพิ่มเติมมาตราที่เกี่ยวข้องกับหลักการนั้น

ข้อ ๑๖๕ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเสร็จแล้ว ให้เสนอ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม นั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๖๖ เมื่อประธานสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและรายงาน ของคณะกรรมการตามข้อ ๑๖๕ แล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในสิบห้าวัน

ข้อ ๑๖๗ ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้สมาชิกอภิปรายได้ เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่คณะกรรมการมีการแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกรณีที่มีการสงวนคำแปรญัตติ หรือการสงวนความเห็นให้อภิปรายได้เฉพาะผู้แปรญัตติที่ได้สงวนคำแปรญัตติหรือกรรมการที่ได้สงวน ความเห็นไว้เท่านั้น ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๖๘ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอตามจำนวนที่ ที่ประชุมสภาเห็นสมควรกำหนดได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมสภาด้วย โดยให้แสดงความคิดเห็นได้ เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่คณะกรรมการมีการแก้ไขเพิ่มเติมเท่านั้น ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ ลงมติเป็นอย่างอื่น ส่วนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมชั้นคณะกรรมการ จะเปิดโอกาสให้ ผู้แทนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอได้แสดงความคิดเห็นตามจำนวนที่คณะกรรมการเห็นสมควรกำหนด ด้วยก็ได้

ข้อ ๑๖๙ การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ

ข้อ ๑๗๐ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๖๗ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งและในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๗๑ เมื่อได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้สภาพิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

ข้อ ๑๗๒ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่สาม ไม่มีการอภิปรายและให้ที่ประชุมสภาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๑๗๓ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือลงมติในวาระที่สามไม่เห็นชอบด้วย ให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๑๗๔ เมื่อสภามีมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน แล้วให้ประธานสภาดำเนินการส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายต่อไป

ข้อ ๑๗๕ ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หรือหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของศาลหรือองค์กรอิสระ หรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสระไม่อาจปฏิบัติตามหน้าที่หรืออำนาจได้ ก่อนดำเนินการตามข้อ ๑๗๔ ต้องดำเนินการดังนี้

(๑) ส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวไปให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติดำเนินการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติต่อไป

(๒) ในกรณีที่ผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๗๔ ต่อไป

(๓) ในกรณีที่ผลการออกเสียงประชามติไม่เห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๑๗๖ ก่อนนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยตามข้อ ๑๗๔ สมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีสิทธิเข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาว่าร่างรัฐธรรมนูญตามข้อ ๑๗๔ ขัดต่อมาตรา ๒๕๕ หรือมีลักษณะตามมาตรา ๒๕๖ (๘) ของรัฐธรรมนูญ และให้ประธานสภาส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญและให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยมิได้

หมวด ๑๑
การตั้งกระทู้ถาม

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑๗๗ กระทู้ถามมี ๒ ประเภท คือ

- (๑) กระทู้ถามสด
- (๒) กระทู้ถามทั่วไป

ข้อ ๑๗๘ กระทู้ถามแต่ละกระทู้หนึ่ง ให้ตั้งถามและซักถามได้เฉพาะคนเดียว

ข้อ ๑๗๙ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำหรือเรื่องทำนองเดียวกันกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน
- (๕) เป็นการให้ผู้ตอบกระทู้ถามออกความเห็น
- (๖) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย

(๗) เป็นเรื่องที่ไม่มีสาระสำคัญ

(๘) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๑๘๐ กระทั่งถามตามข้อ ๑๗๙ (๓) และ (๔) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทั่งถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทั่งถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๘๑ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทั่งถามสดได้ไม่เกินสามกระทั่ง และกระทั่งถามทั่วไปไม่เกินสามกระทั่ง แต่ถ้าหากมีกระทั่งถามทั่วไปหรือบรรจุระเบียบวาระการประชุมจำนวนมาก ประธานสภาจะบรรจุกระทั่งถามทั่วไปเกินกว่านี้ก็ได้

การจัดลำดับกระทั่งถามในที่ประชุมสภา ให้จัดตามลำดับ คือ กระทั่งถามสดและกระทั่งถามทั่วไป

การถามและการตอบกระทั่งถามในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสองชั่วโมง

ข้อ ๑๘๒ การตอบกระทั่งถาม ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้นเป็นผู้ตอบ เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นไม่อยู่หรือติดราชการสำคัญ จะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่นเป็นผู้ตอบกระทั่งถามนั้นได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือต่อประธานสภา ก่อนถึงระเบียบวาระการพิจารณากระทั่งถาม

ในการตอบกระทั่งถาม นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทั่งถามก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา หรือแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาและให้กำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด

ข้อ ๑๘๓ การตั้งกระทั่งถามต้องชัดเจน ไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

การตอบกระทั่งถามของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ให้นำความในวาระหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘๔ ผู้ตั้งกระทั่งถามมีสิทธิถอนกระทั่งถามเมื่อใดก็ได้ และเมื่อถึงระเบียบวาระกระทั่งถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทั่งถามขอเลื่อนการถามกระทั่งถาม ไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาให้ถือว่ากระทั่งถามนั้นตกไป

ข้อ ๑๘๕ กระทั่งถามใดที่สมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทั่งถามสิ้นสุดลงให้ถือว่ากระทั่งถามนั้นตกไป

ข้อ ๑๘๖ กระตุ้ถามใดที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรียังไม่ได้ตอบให้เป็นอันตกไป
เมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

ส่วนที่ ๒
กระตุ้ถามสด

ข้อ ๑๘๗ การตั้งกระตุ้ถามสด สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิตั้งกระตุ้ถามได้ครั้งละหนึ่งกระตุ้
ในวันประชุมที่มีวาระการตอบกระตุ้ถาม โดยระบุชื่อเรื่องที่ถาม พร้อมระบุวัตถุประสงค์ว่าจะถาม
นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใด ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด

กระตุ้ถามสดต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน
- (๒) เป็นเรื่องที่กระทบถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน
- (๓) เป็นเรื่องเร่งด่วน

ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระตุ้ถามใดเป็นกระตุ้ถามสดหรือไม่

ข้อ ๑๘๘ ในสัปดาห์ใดมีกระตุ้ถามสดที่ประธานสภาวินิจฉัยแล้วเกินจำนวนสามกระตุ้
ให้ประธานสภาจับสลากให้เหลือเพียงสามกระตุ้ ในจำนวนสามกระตุ้นี้หากปรากฏว่ามีกระตุ้ถามที่เป็นเรื่อง
ทำนองเดียวกัน ให้กระตุ้ถามที่ถูกจับสลากขึ้นมาในลำดับหลังตกไป

เรื่องใดที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าไม่เข้าลักษณะกระตุ้ถามสดตามข้อ ๑๘๗ หรือไม่อนุญาต
ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม หรือมิได้มีการถามตอบด้วยเหตุอื่นใดที่มีใช้การขอเลื่อนการตอบ
ของรัฐมนตรีให้เป็นอันตกไป หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระตุ้ถามสดอยู่ก็ให้เสนอใหม่เพื่อพิจารณา
ในคราวถัดไป

ข้อ ๑๘๙ กระตุ้ถามสดที่ประธานสภาวินิจฉัยตามข้อ ๑๘๗ หรือได้ดำเนินการตามข้อ ๑๘๘
แล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระกระตุ้ถามสดและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบทราบ

ข้อ ๑๙๐ กระตุ้ถามสดแต่ละกระตุ้ให้ถามด้วยวาจาได้เรื่องละไม่เกินสามครั้ง

ข้อ ๑๙๑ ในระหว่างการถามกระตุ้ถามสด หากประธานสภาวินิจฉัยว่าคำถามข้อใดเข้าลักษณะ
ต้องห้ามตามข้อ ๑๗๙ ให้ประธานมีอำนาจสั่งให้เปลี่ยนแปลงคำถาม

ส่วนที่ ๓
กระทู้ถามทั่วไป

ข้อ ๑๔๒ การตั้งกระทู้ถามทั่วไปให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย

ข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถามทั่วไป ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่า ถูกต้องแม้ไม่ได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามทั่วไปก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบให้ระบุดแยก เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

ข้อ ๑๔๓ ให้ประธานสภาวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๓๙ หรือมีลักษณะตามข้อ ๑๔๐ และเมื่อวินิจฉัยแล้วให้แจ้งผู้ตั้งกระทู้ถามทราบภายในเจ็ดวัน
กระทู้ถามที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าเป็นกระทู้ถาม ให้จัดส่งไปยังรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๑๔๔ ให้บรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไปยัง รัฐมนตรีตามข้อ ๑๔๓ วรรคสอง

การตั้งกระทู้ถามทั่วไปตามข้อ ๑๔๒ ในการประชุม ให้บรรจุกระทู้ถามลำดับแรกของสมาชิก เข้าระเบียบวาระการประชุมตามลำดับก่อนหลังที่ได้ยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๑๔๕ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทั่วไปคนเดียวถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

ข้อ ๑๔๖ กระทู้ถามที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้ตอบในที่ประชุมสภาแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถาม มีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นและประธานอนุญาต

หมวด ๑๒

การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ

ข้อ ๑๔๗ การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจตามมาตรา ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญ ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาโดยระบุเรื่องที่จะขอเปิดอภิปรายไว้ในญัตติด้วย

ข้อ ๑๙๘ เมื่อประธานสภาได้รับญัตติตามข้อ ๑๙๗ แล้วให้ทำการตรวจสอบ หากมีข้อบกพร่องให้ประธานสภาแจ้งผู้เสนอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับญัตติ

เมื่อประธานสภาได้ตรวจสอบความถูกต้องของญัตติแล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วนและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๑๙๙ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องเข้าร่วมประชุมสภาเพื่อชี้แจงด้วยตนเอง หากมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ทำให้ไม่อาจชี้แจงได้ด้วยตนเอง ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อประธานสภา ก่อนวันนัดประชุมสภา

การชี้แจงตามวรรคหนึ่ง จะชี้แจงคำอภิปรายของสมาชิกทีละคนเป็นลำดับไปหรือจะรวบรวมชี้แจงครั้งละหลายคนก็ได้

ข้อ ๒๐๐ ในการอภิปรายนั้น นอกจากที่กำหนดไว้ในหมวดนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ การอภิปราย มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๓

การเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ

ข้อ ๒๐๑ การขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญ ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาโดยระบุให้ชัดเจนว่าจะซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรีหรือจะให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในเรื่องใด

ให้ประธานสภาแจ้งการขอเปิดอภิปรายตามวรรคหนึ่ง ไปยังนายกรัฐมนตรีและให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๒๐๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้แถลงข้อเท็จจริงในเรื่องที่เปิดอภิปรายแล้ว สมาชิกมีสิทธิที่จะอภิปรายได้

ข้อ ๒๐๓ รัฐมนตรีเท่าที่มีสิทธิจะตอบข้อซักถาม แถลง หรือชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องที่เปิดอภิปราย

รัฐมนตรีจะตอบสมาชิกที่ซักถามหรือชี้แจงในเรื่องที่เปิดอภิปรายทีละคนเป็นลำดับไป หรือจะรวบรวมตอบหรือชี้แจงครั้งละหลายคนก็ได้

ข้อ ๒๐๔ ในการอภิปรายนั้น นอกจากที่กำหนดไว้ในหมวดนี้แล้ว ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ การอภิปราย มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๔

การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก

ข้อ ๒๐๕ เมื่อนายกรัฐมนตรีขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาตามมาตรา ๑๖๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาบรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๒๐๖ ในการอภิปรายนั้น ให้นำความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ การอภิปราย มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๕

การให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญา

ข้อ ๒๐๗ เมื่อคณะรัฐมนตรีเสนอหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน ให้สภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบหนังสือสัญญาตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ข้อ ๒๐๘ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาตามข้อ ๒๐๗ สภาอาจตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาหรือมอบหมายให้คณะกรรมการคณะใดพิจารณาก่อน ให้ความเห็นชอบก็ได้ และให้นำความในหมวด ๔ กรรมการสภา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๖

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๒๐๙ สถานที่ประชุมสภาย่อมเป็นที่เคราพและเป็นเขตหวงห้าม บุคคลอื่นที่มีชื่อสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่สภาจะเข้าไปในสถานที่ประชุมสภาก่อนได้รับอนุญาตจากประธานมิได้ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วผู้เข้าไปต้องประพฤติตนให้เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ และต้องแต่งกายตามที่ประธานสภากำหนด เมื่อหมดภารกิจต้องออกนอกสถานที่ประชุมสภา

ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวนและห้ามสูบบุหรี่ในที่ประชุมสภา การแต่งกายของสมาชิกนั้น ให้แต่งเครื่องแบบสมาชิก หรือสากลนิยม หรือชุดพระราชทานหรือตามที่ประธานสภากำหนด

ข้อ ๒๑๐ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ห้ามพูด ให้ออกคำพูดให้กล่าวขอขมาในที่ประชุมสภา หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมสภาครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้ ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุมสภา หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมสภาหรือออกไปให้พ้นบริเวณที่ประชุมสภา คำสั่งของประธานตามข้อนี้ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๒๑๑ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภาหรือเข้าฟังการประชุมของสภาตลอดจนมารยาทของบุคคลเช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของสภาให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดไว้

หมวด ๑๗

บทสุดท้าย

ข้อ ๒๑๒ หากมีคำร้องขอให้สมาชิกผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพให้นำความตามมาตรา ๘๒ ของรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภากำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากสภา ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุให้ชัดเจนว่าสมาชิกผู้นั้นได้กระทำการหรือมีพฤติกรรมใดอันเป็นเหตุที่ทำให้การยื่นคำร้องดังกล่าว

ข้อ ๒๑๓ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี หากที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมสภา ก็ให้งดใช้ข้อบังคับนั้นได้

ข้อ ๒๑๔ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมสภาได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมสภาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ข้อ ๒๑๕ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ยี่สิบคน

ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ทำเป็นร่างข้อบังคับโดยแบ่งเป็นข้อ และต้องมีบันทึกหลักการ และเหตุผลประกอบด้วย

การพิจารณาญัตติในข้อนี้ ให้นำความในหมวด ๖ การเสนอและการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๑๖ ในกรณีที่สภาจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการจับกุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาตามมาตรา ๑๒๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

การขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง หากประธานสภาเห็นว่าเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป ประธานสภาอาจสั่งให้ไม่บรรจุระเบียบวาระการประชุมหรือนำออกจากระเบียบวาระการประชุมได้แล้วแจ้งให้ ที่ประชุมสภาทราบ

ข้อ ๒๑๗ ในกรณีที่ประธานสภาได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๒๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ แล้ว ให้ประธานแจ้งต่อที่ประชุมสภาทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุม

ข้อ ๒๑๘ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายตามมาตรา ๑๒๔ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ประสงค์จะให้มีการโฆษณาคำชี้แจง ให้บุคคลนั้นยื่นคำร้องขอต่อประธานสภาตามแบบที่กำหนด ทั้งนี้ ภายใน กำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่สมาชิกกล่าวถ้อยคำในที่ประชุมสภา

เมื่อประธานสภาได้รับคำร้องขอดังกล่าว ให้ส่งคำร้องขอนั้นไปยังสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำ โดยเร็ว เพื่อให้สมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำทำคำชี้แจงเสนอต่อประธานสภาภายในเจ็ดวัน

ให้เลขาธิการดำเนินการโฆษณาคำชี้แจงดังกล่าวด้วยวิธีปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภามีกำหนดระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ประธานสภาเห็นควรจัดให้มีการโฆษณาคำชี้แจง และให้ส่ง สมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำเพื่อทราบด้วย

ข้อ ๒๑๙ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดสภาพแวดล้อม ทั้งทางสถาปัตยกรรม สารสนเทศ การสื่อสาร หรือบริการอื่นใดที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก รวมทั้ง

(๑) จัดทำ จัดเก็บ หรือเรียกเอกสารใด ๆ เพื่อการพิจารณาหรือเผยแพร่ของสภาให้อยู่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่เป็นมาตรฐานเปิด หรือซึ่งคนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย

(๒) จัดอุปกรณ์ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงผู้ช่วยสำหรับสมาชิกซึ่งเป็นคนพิการหรือผู้สูงอายุที่มีความต้องการจำเป็นเป็นพิเศษ เพื่อให้สมาชิกสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒๐ ให้ประธานสภาและรองประธานสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งเป็นประธานสภาและรองประธานสภาตามข้อบังคับนี้ต่อไป

ข้อ ๒๒๑ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่ตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงเป็นคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามข้อบังคับนี้

ให้กรรมการ อนุกรรมการ รวมทั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญยังคงดำรงตำแหน่ง ในคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๒๒ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จแล้วก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๒๓ ให้นำข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาใช้บังคับกับสมาชิกและกรรมการโดยอนุโลมไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๒๑๙ ของรัฐธรรมนูญ ขึ้นใช้บังคับ

ข้อ ๒๒๔ ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับการประชุมที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.

ของ

**คณะกรรมการสามัญพิจารณาการศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

คณะกรรมการสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๒๙ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๗ วันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๙ วันพุธที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๑ วันพุธที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๓ วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๕ วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๗ วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๙ วันพุธที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๑ วันพุธที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๓ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๕ วันพุธที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๗ วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๙ วันพุธที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๖ วันอังคารที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๒ วันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๔ วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๖ วันพุธที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๘ วันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๐ วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๘ วันอังคารที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการสามัญ

พิจารณาการศึกษาเพื่อยกร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสมโภช มูลจันทร์

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการ กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง

นายต้นพงศ์ ตั้งเต็มทอง

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการสามัญ

นายสิทธิพรชัย ศรีใหม่

นิติกรชำนาญการ

นายชัชชัย ทองเจริญ

นิติกรชำนาญการ

ว่าที่ร้อยตรี รัฐสภา จันทร์ตากอง

นิติกรปฏิบัติการ

นายภาคภูมิ เปี้ยปลุก

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวสาวิตรี เพชรทอง

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวปารมิตา แป้นสกุล

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวรุ่งเรือง กล่อมรอด

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางพิมพ์วรรณ อุณากร

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการ

นายภัทรินทร์ พนมชัยวัฒน์

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวอมรรรัตน์ อินนุมาต

นิติกรปฏิบัติการ

นายอุตร พันธุ์มิตร

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวจรรุณี นันชนะ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๙ - ๔๐ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๘๓

